

Datum
2020-12-08Diarienummer
Dnr Af-2020/0058 3670Avsändarens referens
FI2020/04277Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande: Remiss av Promemorian Tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda

Allmänna synpunkter

Arbetsförmedlingen har i tidigare remissvar angående nedsättning av arbetsgivaravgifter för enmansföretag med upp till en anställd, välkomnat förslag som bidrar till att stimulera efterfrågan på arbetskraft. En brist med de tidigare genomförda förslagen är dock att de inte har varit föremål för någon utvärdering och att det därmed är oklart om de nedsatta arbetsgivaravgifterna verkligen har fått de effekter på antalet anställningar som eftersträvades. En annan brist är att förslagen inte verkar ha varit tillräckligt väl genomarbetade och att det därför finns risk för en viss godtycklighet i hur stödet kommer att påverka företagens beslut om att anställa.¹ Dessa synpunkter gäller även till stor del det aktuella förslaget. Arbetsförmedlingen anser att förslaget innebär en ökad komplexitet och när det kommuniceras med arbetsgivarna behöver tillämpningen av reglerna tydliggöras.

Påverkan på bidrag och stöd som lämnas av Arbetsförmedlingen

I prop. 2020/21:14 s. 19 angående att permanenta bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifter för den först anställda, har regeringen konstaterat att rätten till nedsättningen av arbetsgivaravgifter inte påverkas av om en arbetstagare är anställd med ett arbetsmarknadsstöd och att nedsättningen kan kombineras med Arbetsförmedlingens stöd.

¹ Utvidgat växa-stöd för den först anställda – sänkta arbetsgivaravgifter för aktiebolag och handelsbolag, (Dnr Af-2017/0015 4744), Förlängt växa-stöd, (Dnr Af-2019/00070814), Bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda görs permanenta, (dnr Af-2020/0014 3498)

Datum
2020-12-08Diarienummer
Dnr Af-2020/0058 3670

Arbetsförmedlingens stöd och bidrag till arbetsgivare påverkas dock av nedsatta arbetsgivaravgifter. Det gäller stöd och bidrag enligt förordning (2013:1157) om stöd för yrkesintroduktionsanställningar, förordning (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, förordning (2018:42) om särskilt anställningsstöd samt förordning (2018:43) om stöd för nystartsjobb. Även det planerade anställningsstödet etableringsjobb kan komma att påverkas av ändrade arbetsgivaravgifter.

Arbetsförmedlingens beslut om att lämna stöd eller bidrag för en anställning fattas innan anställningen påbörjas och vid en ytterligare period tas beslutet i regel innan stödperioden påbörjats. Beloppet som arbetsgivaren får i stöd eller bidrag beräknas helt eller delvis på sociala avgifter som arbetsgivaravgiften.²

I de fall där nedsättningen av arbetsgivaravgifterna avser en i förväg bestämd målgrupp, som anställda i en viss ålderskategori, kan Arbetsförmedlingen sannolikt systemtekniskt göra nödvändiga anpassningar. För växa-stödet finns dock inte denna typ av tydliga målgrupp. Arbetsförmedlingens möjlighet att få kännedom om nedsättningen för en specifik månad uppkommer först i samband med att arbetsgivaren, i den anställdas individuella arbetsgivardeklaration, kryssar i rutan, som är ansökan om nedsättning. Arbetsförmedlingen kommer därmed behöva uppgiften om att rutan kryssats i och utgå från att krysset innebär att arbetsgivaren får en sänkt arbetsgivaravgift för den anställda. Eftersom Arbetsförmedlingen vid beslutstillfället i myndighetens system registrerar den ordinarie arbetsgivaravgiften, kommer det behöva göras en ändring vid nedsatta arbetsgivaravgifter och beslut där ett högsta belopp angetts kan komma att behöva omprövas. En annan konsekvens av förslaget kan också bli att Arbetsförmedlingen kommer att behöva begära återbetalning av stöd och bidrag från arbetsgivare. Ändringar i beslut och beslut om återkrav innebär bl.a. ökade personal- och administrativa kostnader för Arbetsförmedlingen.

För det fall Arbetsförmedlingen inte ändrar och anpassar det stöd eller bidrag som lämnas, kommer arbetsgivarna att få en överkompensation.

Större påverkan vid stöd för nystartsjobb

Stöd för nystartsjobb kan lämnas med 1, 2 eller 2,5 gånger arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften. I det fall där stödet lämnas med 2 eller 2,5 gånger avgifterna innebär sänkta arbetsgivaravgifter att stödet som lämnas av Arbetsförmedlingen minskar i högre grad än vad de sänkta arbetsgivaravgifterna sänker kostnaden. Det totala stödet till arbetsgivaren blir alltså i dessa fall lägre om arbetsgivaren ansöker om

² 16 § förordning (2018:43) om stöd för nystartsjobb, 15 § förordning (2018:42) om särskilt anställningsstöd, 20 § förordning (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför arbetsförmåga och 13 § förordning (2013:1157) om stöd för yrkesintroduktionsanställningar

Datum
2020-12-08Diarienummer
Dnr Af-2020/0058 3670

växa-stödet. För en arbetsgivare kan det vara svårt att bedöma vilket stöd som är förmånligast.

4.1 Nedsättningen av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda införs

På sida 10 motiveras nedsättningen av arbetsgivaravgifter med att initiala kostnader kan vara ett återhållande inslag i beslutet att anställa. Arbetsförmedlingen anser att en betydligt viktigare anställningshämmande faktor för ett växa-företag kan vara det sjuklöneansvar som följer med att anställa. Detta är troligen en betydande kritisk tröskel för enmansföretagares beslut att våga anställa eftersom det kan bli kostsamt att hantera. Förslaget har sannolikt större förutsättningar att få de effekter som eftersträvas om det kompletteras med att företag som nyanställer en eller två personer även befrias från sjuklöneansvar.

4.3 Verksamhetens omfattning

Förslaget att ytterligare en anställd ska omfattas av de sänkta arbetsgivaravgifterna, innebär en väsentligt ökad komplexitet vad gäller utformning och implementering av förslaget. Med detta följer också ett större krav på hur det kommuniceras till arbetsgivarna.

De exempel som anges på sida 13 kan leda till inkonsekventa och omotiverade effekter med hänsyn till att syftet med förslaget är att främja nyanställningar i företag som tidigare har haft högst en anställd. I ett fall kan avgiftsnedsättning bli aktuell för ett företag medan det i ett annat fall inte beviljas någon nedsättning trots att båda företagens nettosysselsättning har ökat med en anställd under kvalifikationsperioden.

Kraven på ett växa-företag skulle i stället kunna formuleras i termer av att företag bara är berättigade till en avgiftsnedsättning så länge som de ökar sin nettosysselsättning under kvalifikationsperioden, det vill säga från noll till en eller två anställda alternativt från en till två anställda.³ I övriga fall blir ingen nedsättning aktuell.

På sida 22-23 anges att förslagets påverkan på konkurrensförhållandena i allmänhet bedöms vara begränsad. Arbetsförmedlingen bedömer dock att förslagets konsekvenser för konkurrensförhållandena mellan de allra minsta företagen är underskattade. Förslaget riskerar att medföra uppenbara snedvridande effekter på konkurrensförhållandena mellan de minsta företagen.

³ Terminologin "nettosysselsättning" under införandeperioden (motsvarande kvalifikationsperioden) används i S. Johansson & P. Lundborg & J. Zetterberg (1999), Massarbetslöshetens karaktär och vägarna till full sysselsättning. Studien diskuterar även kriterier för att utformningen av ett förslag som ett marginellt sysselsättningsstöd ska kunna implementeras framgångsrikt.

Datum
2020-12-08Diarienummer
Dnr Af-2020/0058 3670

Exempelvis kommer en nystartad frisörsalong som anställer två personer under kvalifikationsperioden att få betydligt lägre arbetskraftskostnader till följd av förslaget än en redan etablerad frisörsalong med två anställda som inte är berättigad till nedsättningen. Den etablerade frisörsalongen får därmed en uppenbar konkurrensnackdel till följd av förslaget.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Mindhammar
generaldirektör

Johanna Isaksson Norlén

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Maria Mindhammar. Ärendet har föredragits av verksjurist Johanna Isaksson Norlén. I den slutliga handläggningen av ärendet har även rättschef Anna Middelman, överdirektör Lars Löow, chef ledningsstaben Thomas Hagman, press- och nyhetschef Fia Rolfsdotter deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.